

N á v r h

Z á k o n

z 2004

o opatreniach voči osobám, ktoré nadobudli majetok z nelegálnych príjmov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon ustanovuje postup orgánov verejnej moci pri zisťovaní spôsobu nadobudnutia majetku a opatrenia voči osobám, ktoré nadobudli majetok z nelegálnych príjmov.

(2) Tento zákon sa vzťahuje na osoby, ktorých životný štýl, ktorý vedú alebo majetok, ktorý vlastní sú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom v nepomere k ich preukázateľným príjmom, ktoré mohli dosiahnuť.

(3) Každá protiprávna činnosť ohrozuje vnútorný poriadok, bezpečnosť a dobré mravy. Ak však dosiahne hodnota majetku nadobudnutého z nelegálnych príjmov sumu, ktorá oprávňuje na podanie návrhu podľa § 7, je legitímnym záujmom Slovenskej republiky prijať voči osobám, ktoré takýto majetok vlastní také opatrenia, ktoré by zamedzili, aby majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov alebo výnos z tohto majetku, mohol slúžiť na ďalšiu protiprávnu činnosť alebo akúkoľvek účasť na nej alebo slúžiť na získavanie nenáležitých výhod.

§ 2

Vymedzenie niektorých pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) majetkom nehnuteľnosť, byt, nebytový priestor, hnutel'ná vec, peňažné prostriedky, majetkové právo a iná majetková hodnota,
- b) príjmom peňažný príjem alebo nepeňažný príjem z činnosti alebo z majetku vrátane príjmu z prevodu majetku, ako aj príjem z iných zdrojov, najmä štipendium, príspevok alebo iná podpora, dávka nemocenského, dôchodkového alebo sociálneho zabezpečenia, náhrada škody, náhrada nemajetkovej ujmy, výhra v lotérii, stávke alebo inej podobnej hre, výhra z reklamnej súťaže a žrebovania, cena z verejnej súťaže a športovej súťaže; nepeňažný príjem sa oceňuje cenou obvyklou v mieste a čase plnenia,
- c) hodnotou majetku cena, za ktorú fyzická osoba alebo právnická osoba majetok nadobudla; ak možno túto cenu zistiť len s nepomernými ťažkosťami, alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, rozumie sa hodnotou majetku cena obvyklá v mieste a čase nadobudnutia majetku.

Postup orgánov verejnej moci pri zisťovaní spôsobu nadobudnutia majetku

§ 3

(1) Ak má orgán verejnej moci pri výkone svojich právomocí odôvodnené podozrenie, že majetok fyzickej osoby alebo právnickej osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov, je to povinný neodkladne písomne oznámiť službe finančnej polície Policajného zboru (ďalej len „finančná polícia“). Ak skutočnosti podľa prvej vety zistí pri výkone svojich právomocí finančná polícia, začne konať podľa tohto zákona z vlastného podnetu aj bez oznámenia.

(2) Finančná polícia prijíma písomné oznámenia fyzických osôb alebo právnických osôb o odôvodnených podozreniach nasvedčujúcich nadobudnutiu majetku z nelegálnych príjmov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Z oznámenia musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, proti ktorej osobe smeruje a čo sa oznamuje. Oznámenie musí byť podpísané a ak ho podáva právnická osoba opatrené odtlačkom pečiatky.

(3) Finančná polícia overuje totožnosť osoby, ktorá podala písomné oznámenie podľa odseku 2 a na požiadanie oznámi osobu oznamovateľa fyzickej osobe alebo právnickej osobe, voči ktorej písomné oznámenie smeruje. Finančná polícia neprihliada na písomné oznámenia, v ktorých nie je uvedené

- a) meno, priezvisko a bydlisko fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov a sídlo právnickej osoby, ktorá oznámenie podala alebo
- b) proti ktorej osobe oznámenie smeruje.

(4) Ak písomné oznámenie podľa odsekov 1 alebo 2 bolo doručené inému orgánu verejnej moci ako finančnej polícii, tento bezodkladne postúpi vec finančnej polícii a upovedomí o tom fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá oznámenie podala.

§ 4

(1) Finančná polícia na základe písomného oznámenia alebo z vlastného podnetu podľa § 3 preskúma príjmy, hodnotu majetku a spôsob nadobudnutia majetku osoby, proti ktorej podané oznámenie smeruje, najmä obstaráva podklady, požaduje vysvetlenia, zisťuje a zabezpečuje dôkazy potrebné na podanie podnetu podľa § 5 a vykonáva iné potrebné opatrenia.

(2) Pri preskúmaní podľa odseku 1 spolupracuje finančná polícia s inými orgánmi verejnej moci, právnickými osobami a fyzickými osobami. Tieto sú povinné poskytnúť finančnej polícii potrebnú súčinnosť, najmä urýchlene vybavovať jej dožiadania a oznamovať jej požadované údaje.

(3) Finančná polícia je oprávnená požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu spôsobu nadobudnutia majetku. Vysvetlenie môže táto osoba odmietnuť, ak by ním spôsobila sebe alebo blízkej osobe¹⁾ nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok. Odmietnuť vysvetlenie môže aj osoba, ktorá by ním porušila svedecké tajomstvo alebo tajomstvo informácie,

1) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

ktorá jej bola, ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou, zverená ústne alebo písomne pod podmienkou, že zachová o nej mlčanlivosť.

(4) Pri preskúmaní podľa odseku 1 je finančná polícia ďalej oprávnená

- a) vstupovať do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta slúžiaceho na podnikanie, ako aj do dopravných prostriedkov používaných na podnikanie,
- b) vstupovať do obydli, ak obydlie alebo jeho časť slúži na podnikanie,
- c) nazerat' do evidencií, účtovných písomností, listín a iných dokladov, spisov a záznamov na technickom nosiči dát, robiť si z nich výpisy, odpisy a kópie,
- d) písomne žiadať od bánk a pobočiek zahraničných bánk správy, ktoré sa týkajú klientov bánk alebo pobočiek zahraničných bánk, aj keď sú predmetom bankového tajomstva²⁾.

§ 5 **Podnet**

(1) Finančná polícia podá prokurátorovi podnet na podanie návrhu na začatie konania o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov, ak po preskúmaní príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku podľa § 3 a 4 zistí, že hodnota majetku osoby presahuje najmenej o 600-násobok minimálnej mesačnej mzdy preukázateľné príjmy, ktoré táto osoba mohla dosiahnuť.

(2) Podnet podľa odseku 1 obsahuje:

- a) označenie orgánu, ktorý ho podáva,
- b) meno, priezvisko, adresu pobytu a dátum narodenia fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby (ďalej len „identifikačné údaje“), ktorej majetok má byť vyhlásený za nadobudnutý z nelegálnych príjmov,
- c) výsledok preskúmania príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku osoby (§ 4),
- d) uvedenie skutočností a označenie dôkazov nasvedčujúcich tomu, že hodnota majetku osoby presahuje najmenej o 600-násobok minimálnej mesačnej mzdy preukázateľné príjmy, ktoré táto osoba mohla dosiahnuť,
- e) dátum a miesto podania,
- f) podpis zodpovedného príslušníka finančnej polície.

§ 6 **Postup prokurátora pred podaním návrhu**

(1) Prokurátor preskúma podnet podaný podľa § 5, najmä preskúma údaje a dôkazy podľa § 5 ods. 2 písm. c) a d). Ak prokurátor považuje za potrebné podnet doplniť alebo vykonať ďalšie preskúmanie príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku osoby, požiada o doplnenie alebo ďalšie preskúmanie finančnú políciu. Finančná polícia je povinná žiadosti prokurátora bezodkladne vyhovieť.

(2) Prokurátor požiada osobu označenú v podnete o podanie vysvetlenia alebo predloženie dôkazov o tom, akým spôsobom nadobudla majetok uvedený v podnete.

2) § 91 ods. 4 písm. g) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ak táto osoba žiadosti prokurátora nevyhovie do 30 dní, môže prokurátor podať návrh na začatie konania o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov (ďalej len „návrh“) aj bez jej vysvetlenia.

Podanie návrhu a postup v konaní

§ 7

(1) Prokurátor podá súdu návrh, ak

- a) zo zistených skutočností odôvodnene usudzuje, že hodnota majetku osoby označenej v podnete presahuje najmenej o 600-násobok minimálnej mesačnej mzdy preukázateľné príjmy, ktoré táto osoba mohla dosiahnuť a
- b) osoba označená v podnete nepodá vysvetlenie podľa § 6 ods. 2, alebo jej vysvetlenie prokurátor nepovažuje za dostatočné.

(2) Návrhom sa prokurátor domáha rozhodnutia o vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov a o povinnosti osoby, proti ktorej návrh smeruje (ďalej len „odporca“) zložiť na účet štátu peňažnú zábezpeku. V návrhu prokurátor okrem náležitostí podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom³⁾ uvedie identifikačné údaje odporcu, hodnotu majetku, ktorý má byť rozhodnutím vyslovený za majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov a navrhne sumu peňažnej zábezpeky, ktorá má byť zložená.

(3) Súd môže na návrh prokurátora predbežným opatrením podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁴⁾ uložiť odporcovi, aby nenakladal s určitým majetkom v hodnote uvedenej prokurátorom v návrhu.

§ 8

(1) Prokurátor v konaní pred súdom preukazuje, že odporca vlastní majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov. Skutočnosť, že odporca vlastní majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov sa považuje za preukázanú, ak

- a) z dôkazov predložených prokurátorom možno odôvodnene usudzovať, že odporca by vzhľadom na svoje preukázané príjmy, nadobudnuté v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, zjavne nemohol nadobudnúť majetok, ktorý vlastní a
- b) odporca nepreukáže, že majetok, ktorého hodnotu prokurátor v návrhu uviedol, nadobudol z preukázateľných príjmov získaných v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(2) Ak prokurátor v konaní pred súdom nepreukáže, že odporca vlastní majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov, súd návrh zamietne.

(3) O vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov súd rozhoduje uznesením. V uznesení súd uloží odporcovi, aby zložil na účet štátu peňažnú zábezpeku zodpovedajúcu hodnote majetku nadobudnutého z nelegálnych príjmov.

3) § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku .

4) § 74 až 77 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 9

Nahradenie peňažnej zábezpeky vecnou zábezpekou

(1) Súd na návrh odporcu rozhodne o nahradení peňažnej zábezpeky (§ 8 ods. 3) čiastočne, alebo úplne vecnou zábezpekou, ktorou môže byť

- a) zloženie hnutelných vecí vo vlastníctve odporcu do súdnej úschovy v prospech štátu podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁵⁾,
- b) ak ide o zaknihovaný cenný papier pozastavenie práva nakladať s cenným papierom vo vlastníctve odporcu, vrátane zákazu použiť tento cenný papier na zabezpečenie záväzku⁶⁾,
- c) zákaz prevodu nehnuteľnosti, ktorú odporca vlastní, vrátane zákazu použiť túto nehnuteľnosť na zabezpečenie záväzku.

(2) Návrh je možné podať do 30 dní od dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa § 8 ods. 3. Odporca v návrhu musí

- a) ak ide o návrh na nahradenie peňažnej zábezpeky vecnou zábezpekou podľa odseku 1 písm. b) uviesť náležitosti cenného papiera,
- b) ak ide o návrh na nahradenie peňažnej zábezpeky vecnou zábezpekou podľa odseku 1 písm. c) uviesť údaje potrebné na identifikáciu nehnuteľnosti a priložiť k návrhu list vlastníctva preukazujúci vlastnícke právo k nehnuteľnosti a znalecký posudok, ktorý obsahuje cenu nehnuteľnosti.

(3) Súd rozhodne o zložení hnutelných vecí do súdnej úschovy podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁵⁾, len ak ide o veci hodiace sa na úschovu a nepodliehajúce skaze. Do súdnej úschovy je možné zložiť akúkoľvek hnutelnú vec, najmä cenné papiere okrem cenných papierov v zaknihovanej podobe, šperky, drahokamy, drahé kovy, originály umeleckých diel a iných predmetov umeleckej alebo zberateľskej hodnoty. Do súdnej úschovy nie je možné zložiť zvieratá.

(4) Rozhodnutie o nahradení peňažnej zábezpeky pozastavením práva nakladať s cenným papierom obsahuje náležitosti cenného papiera, ktorého sa týka. Súd po vydaní rozhodnutia bez zbytočného odkladu podá návrh na registráciu pozastavenia tohto práva podľa osobitného predpisu⁶⁾ spolu s návrhom na zápis zákazu použiť cenný papier na zabezpečenie záväzku do evidencie podľa osobitného predpisu⁷⁾. Počas pozastavenia práva nakladať s cenným papierom sa kupujúci nestane vlastníkom cenného papiera, ktorého sa toto pozastavenie týka a použitie cenného papiera na zabezpečenie záväzku je neplatné. Súd spolu s návrhmi podľa prvej vety podá návrh na zápis povinnosti emitenta podľa odseku 6 druhej vety do evidencie podľa osobitného predpisu⁷⁾.

(5) Súd v rozhodnutí o nahradení peňažnej zábezpeky pozastavením práva nakladať s cenným papierom a v rozhodnutí o úschove listinného cenného papiera uloží povinnosť emitentovi poukázať všetky výnosy z tohto cenného papiera na účet podľa § 11 ods. 1. Ak suma výnosov dosiahne sumu nahradenej peňažnej zábezpeky, pozastavenie práva nakladať s cenným papierom zaniká a táto suma výnosov sa použije ako peňažná zábezpeka. Súd je v takomto prípade povinný bez zbytočného

5) § 185a až 185f Občianskeho súdneho poriadku.

6) § 28 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

7) § 99 zákona č. 566/2001 Z. z..

odkladu podať návrh na zrušenie registrácie pozastavenia práva nakladať s cenným papierom, na výmaz zákazu použiť cenný papier na zabezpečenie záväzku a na výmaz zápisu podľa odseku 4 poslednej vety.

(6) Ak sa zmení forma cenného papiera z listinnej na zaknihovanú, súd podá návrh na registráciu pozastavenia nakladanie s týmto cenným papierom. Ak sa zmení forma cenného papiera so zaknihovanej na listinnú, je emitent tohto cenného papiera povinný odovzdať cenný papier do úschovy súdu.

(7) Ak sú do úschovy súdu zložené akcie v listinnej podobe, súd je povinný zabezpečiť, aby po dobu úschovy nikto nevykonával práva spojené s týmito akciami.

(8) Súd v rozhodnutí o nahradení peňažnej zábezpeky zákazom prevodu nehnuteľnosti, vrátane zákazu použiť nehnuteľnosť na zabezpečenie záväzku označí nehnuteľnosť, ktorej sa to týka a vysloví zákaz jej prevodu a zákaz jej použitia na zabezpečenie záväzku. Súd bez zbytočného odkladu po vydaní rozhodnutia podá návrh na zápis tohto zákazu do katastra nehnuteľnosti. Odo dňa zápisu počas trvania tohto zákazu je prevod nehnuteľnosti neplatný.

(9) Proti rozhodnutiu súdu o nahradení peňažnej zábezpeky vecnou zábezpekou nie je možné podať odvolanie.

(10) Súd rozhoduje bez pojednávania uznesením, ktoré doručí odporcovi do vlastných rúk.

(11) Hodnota hnutelných vecí podľa odseku 1 písm. a) a hodnota nehnuteľnosti podľa odseku 1 písm. b) sa určí znaleckým posudkom, okrem prípadu, ak má vec nominálnu hodnotu na nej uvedenú. Náklady na vyhotovenie znaleckého posudku znáša odporca.

(12) Peňažnú zábezpeku nie je možné nahradiť zložením do úschovy ani pozastavením práva nakladať so

- a) zmenkou,
- b) šekom,
- c) cestovným šekom,
- d) náložným listom,
- e) skladištným listom,
- f) skladiskovým záložným listom a
- g) tovarovým záložným listom.

§ 10

Vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky

(1) Ak po právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3 vyjdú najavo dôkazy, ktoré odporca bez svojej viny nemohol použiť v konaní o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov a tieto dôkazy môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, môže odporca podať návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu.

(2) Návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu možno podať do piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3, súdu ktorý ho vydal.

(3) V návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu odporca okrem všeobecných náležitostí podľa všeobecného predpisu o konaní pred

súdom⁶⁾ označí uznesenie vydané podľa § 8 ods. 3, dôvody podania návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu, skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas a uvedie navrhované dôkazy.

(4) Ak odporca v konaní o vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu preukáže, že majetok nadobudol z preukázateľných príjmov získaných v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd zruší uznesenie vydané podľa § 8 ods. 3 a rozhodne uznesením o vrátení peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky odporcovi. V opačnom prípade súd návrh na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu zamietne.

(5) Na konanie o vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky sa primerane použije ustanovenie § 8 ods. 1.

§ 11

Nakladanie s peňažnou zábezpekou a vecnou zábezpekou

(1) Peňažnú zábezpeku podľa § 8 ods. 3 je odporca povinný zložiť na osobitný účet Ministerstva financií Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici, ak osobitný zákon neupravuje vedenie účtu inak⁸⁾.

(2) Ministerstvo financií Slovenskej republiky vráti zloženú peňažnú zábezpeku po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení uznesenia podľa § 10 ods. 4 odporcovi spolu s úrokmi.

(3) Súd vráti vecnú zábezpeku a podá návrh na výmaz zákazu prevodu nehnuteľností do katastra nehnuteľností a návrh na zrušenie pozastavenia práva nakladať s cenným papierom vo vlastníctve odporcu, vrátane návrhu na zrušenie zákazu použiť tento cenný papier na zabezpečenie záväzku bez zbytočného odkladu po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení uznesenia podľa § 10 ods. 4 odporcovi.

(4) Peňažná zábezpeka a vecná zábezpeka sú vylúčené z exekúcie⁹⁾ a z výkonu rozhodnutia¹⁰⁾.

§ 12

Prepadnutie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky

(1) Peňažná zábezpeka a vecná zábezpeka, ktoré neboli vrátené podľa § 10 prepadajú po uplynutí piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3 v prospech štátu.

(2) Ak konanie o vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky nebolo právoplatne skončené do piatich rokov od právoplatnosti uznesenia podľa § 8 ods. 3, prepadne peňažná zábezpeka a predmet vecnej zábezpeky v prospech štátu až po právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vrátenie peňažnej zábezpeky a vecnej zábezpeky od štátu.

8) § 23 ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9) § 57 ods. 1 písm. d) a § 114 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

10) § 268 ods. 1 písm. d) a § 321 Občianskeho súdneho poriadku.

(3) Ak hodnota vecnej zábezpeky presahuje sumu peňažnej zábezpeky určenej v rozhodnutí podľa § 8 ods. 3 a súd predá vecnú zábezpeku vo verejnej dražbe, zo získanej sumy prepadá v prospech štátu suma určenej peňažnej zábezpeky a zvyšok je súd povinný vrátiť odporcovi. Ak sú predmetom vecnej zábezpeky cenné papiere, z ktorých plynuli výnosy poukazované na účet podľa § 11 ods. 1, prepadajú v prospech štátu najprv tieto výnosy a potom cenné papiere použité ako vecná zábezpeka a to do sumy súdom určenej peňažnej zábezpeky. Ostatné cenné papiere je súd povinný vrátiť odporcovi.

(4) Peňažná zábezpeka prepadnutá v prospech štátu je príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 13

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa § 7 až 10 sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdom¹¹⁾.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na postup prokurátora podľa § 6 sa použijú ustanovenia osobitného zákona¹²⁾.

§ 14

(1) Postupom podľa tohto zákona nie je dotknutá zodpovednosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby za protiprávne konanie postihnuteľné podľa osobitného predpisu¹³⁾.

(2) Na zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podľa tohto zákona sa vzťahuje osobitný predpis¹⁴⁾.

(3) Ak po podaní návrhu podľa § 7 ods. 1 bolo začaté voči tomu istému odporcovi konanie pred súdom podľa osobitného predpisu¹⁵⁾, ktoré sa týka spôsobu nadobudnutia majetku, voči ktorému návrh podľa § 7 ods. 1 smeruje, súd uznesením konanie podľa § 8 preruší až do právoplatného skončenia konania podľa osobitného predpisu.

§ 15

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2004.

11) Občiansky súdny poriadok.

12) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z.

13) Napríklad zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 415, 420 a § 451 Občianskeho zákonníka.

14) Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

15) Zákon č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.